

Alle fylkeskommuner og Oslo kommune

Trondheim, 01.04.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/3067

Saksbehandler:
Eyvor Kristin Aas

Overføring av tiltaks- og tilskuddsmidler til fylkeskommunen for 2016 i forbindelse med oppgaver på miljøområdet

Miljødirektoratet viser til brev sendt fra Klima- og miljødepartementet til fylkeskommunen 13. mai 2015 med overskriften «Forventninger til fylkeskommunen i 2016 innenfor helhetlig vannforvaltning, friluftsliv og forvaltning av høstbare arter av vilt og innlandsfisk».

Fylkeskommunen sine oppgaver innen miljøområdet er knyttet til:

- Vannforvaltning
- Friluftsliv
- Forvaltning av høstbare, ikke truede viltarter
- Forvaltningen av høstbare, ikke truede arter av innlandsfisk
- Forvaltning av deler av tilskuddsordninger knyttet til områdene over
- Miljødata og veiledning knyttet til områdene over

Miljødirektoratet overfører med dette budsjettmidler som skal forvaltes av fylkeskommunen:

- Kap. 1420 post 22 Statlig vannmiljøtiltak, underpost 3 Generell vannforvaltning
- Kap. 1425 post 71 Tilskudd til viltformål, underpost 3 Lokale vilttiltak mv
- Kap 1420 post 78 Friluftsførmål, tilskudd til friluftaktivitet og tilskudd til tiltak i statlig sikra friluftsområder

Tildeling av tiltaksmidler til fylkeskommunens arbeid med vannforvaltning

Elleve fylkeskommuner er utpekt som vannregionmyndighet, i tråd med vannforskriftens §§ 20-32.

Fylkestingene vedtok de regionale vannforvaltningsplanene med tilhørende tiltaksprogram i 2015. I 2016 starter arbeidet med å nå miljømålene i planene, og tiltak for å nå målene skal iverksettes. Det skal arbeides løpende med styrking av kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget, og med gjennomføring av miljøtiltak. Reviderte og stadig bedre planer skal foreligge i 2021 og 2027. Det er derfor viktig at man både regionalt og lokalt ser på dette som et fast løpende arbeid med fortsatt høy/økende innsats. Kompetansen som er bygget opp knyttet til vannforvaltning hos regionale myndigheter og lokale vannområder/prosjektledere må nå sikres i et langsiktig perspektiv.

Norge skal rapportere på planene til ESA, og vannregionmyndighetene skal i tråd med

vannforskriftens § 32a bistå KLD med å framskaffe opplysningene departementet trenger for å oppfylle rapporteringsforpliktelsene.

Vanndirektivet er et miljødirektiv, og det forutsettes derfor et tett samarbeid mellom fylkeskommunen som plan- og prosessleder og fylkesmannen som miljøfaglig ansvarlig og rådgiver. Fylkesmannen er dessuten statens miljøfaglige kontroll- og tilsynsorgan om utarbeidelse og gjennomføring av de regionale vannforvaltningsplanene.

For øvrig vises det til forventningsbrevet, vannforskriften og veiledning på www.vannportalen.no. Til arbeidet med helhetlig vannforvaltning overføres til hver fylkeskommune med dette midler fra *kap 1420 post 22.3 Statlige vannmiljøtiltak, generell vannforvaltning* som skal dekke plan- og prosessarbeid. De fylkeskommunene som er vannregionmyndighet får overført mer enn de andre, fordi de skal ha en koordinerende rolle i vannregionen. I Finnmark skal overføringen også dekke oversetting til samisk og finsk, samt samarbeidet med finske myndigheter om gjennomføring av vandedirektivet i nyopprettet finsk-norsk internasjonal vannregion.

Fra *kap 1420 post 22.3 Statlige vannmiljøtiltak, generell vannforvaltning* tildeles også hver vannregionmyndighet et særskilt beløp som bidrag til spleiselag for å sikre god organisering og kunnskapsinnhenting i vannområdene, for eksempel inngå i samfinansiering med kommunene om prosjektleder i vannområdene.

Overføringen til den enkelte fylkeskommune framgår av vedlegg 1.

Tildeling av tilskuddsmidler til fylkeskommunens arbeid med vilt

Høstbare arter, kap. 1425 post 71.3, Tilskudd til viltformål, Lokale vilttiltak mv. Fylkeskommunen har ansvaret for å forvalte deler av kap 1425 post 71.3 *Tilskudd til viltformål, Lokale vilttiltak mv.* Underposten dekker lokale tiltak knyttet til jakt/jaktbare arter, samt til forskning lokalt på jaktbare arter. Vi minner om at forvaltningsansvaret for grågås og kortnebbgås fortsatt ligger hos fylkesmannen. Underposten inkluderer i tillegg tiltak knyttet til forvaltning av høstbart hjortevilt - for fylkeskommunen elg, hjort og rådyr. Dette gjelder særlig tiltaksrettede undersøkelser, metodeutvikling, tilskudd til praktiske tiltak, medvirkning til å løse oppgaver og stimulerings- og informasjonstiltak i regi av organisasjoner m.m.

I tilknytning til det omfattende arbeidet i regi av Sogn og Fjordane Skogeigarlag/Vestskog med organisering av hjorteforvaltningen, er det også for 2016 lagt inn en øremerket økning på 100 000,- til Hordaland og Sogn og Fjordane. Tilsvarende er det lagt inn en økning på 50 000 til Rogaland. Hensikten er at de respektive fylkeskommuner skal ha mulighet til i større grad å involvere seg i prosjektet. Det forventes at disse midlene kommer i tillegg til det som de respektive fylkeskommuner legger inn av ressurser i dette arbeidet.

Overføringen til den enkelte fylkeskommune framgår av vedlegg 1.

Tildeling av tilskuddsmidler til fylkeskommunens arbeid med friluftsmål

Friluftsmål, kap 1420 post 78, tilskudd til friluftaktivitet og tilskudd til tiltak i statlig sikra friluftsområder.

Fylkeskommunenes hovedoppgaver innenfor friluftsliv er:

- Bidra til å opprettholde allemannsretten.
- Ivareta friluftsinnteressene i fylkes- og kommuneplanleggingen, og om nødvendig fremme innsigelse til planer som ikke er i samsvar med nasjonal politikk.
- Bidra til at kriteriene for tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne inkluderes i planleggingen av kommunale og regionale friluftplaner.

- Bidra til å sikre og tilrettelegge arealer i de områder hvor allmennhetens interesser ikke er tilstrekkelig ivaretatt gjennom allemannsretten og friluftsløven, herunder stimulere kommunene til å fremme søknader om statlig økonomisk medvirkning til sikring av friluftslivsområder. Arbeidet bør ha spesiell fokus på arealer der hvor folk bor.
- I samarbeid med kommunene, frivillige organisasjoner og andre, bidra til å stimulere fylkets innbyggere til helsefremmende og miljøvennlig friluftslivsaktivitet. Arbeidet bør ha særlig fokus på aktivitet i områder der folk bor.

Arbeidet med friluftsliv betinger et tett og godt samarbeid med kommuner og brukergrupper. Interkommunale friluftsråd, friluftslivsorganisasjoner og de enkelte friluftslivsutøvere er sentrale samarbeidspartener i arbeidet med friluftsliv både regionalt og lokalt.

Fylkeskommunene har en nøkkelrolle i arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftslivs-områder i kommunene, og gjør allerede en god jobb med å veilede, stimulere og rekruttere kommunene i sine fylker. Ett av virkemidlene i prosjektet er at fylkeskommunene kan søke midler fra kap 1420 post 78 til fylkeskommunale prosjekter. Disse midlene kan blant annet brukes til å stimulere kommunenes kartleggingsarbeid økonomisk. Regjeringen har i ny stortingsmelding om friluftsliv Meld. St. 18 (2015-2016) foreslått å videreføre arbeidet og utvikle prosjektet Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder med mål om at alle kommuner i Norge har kartlagt og verdsatt sine friluftslivsområder innen 2018.

Fylkeskommunen har ansvaret for å forvalte deler av kap 1420 post 78 Friluftsliv, *Tilskudd til friluftslivsaktivitet:*

Innsatsen bør i første rekke rettes inn mot personer som er lite fysisk aktive, barn, unge og barnefamilier, funksjonshemmede og personer med innvandrerbakgrunn. Det er ønskelig at søknader om støtte til tiltak som bidrar til økt deltakelse over tid og tiltak i og ved byer og tettsteder, for å nå flest mulig der de bor, blir prioritert. Gode tiltak som er knyttet til videre oppfølging av gode tiltak i Friluftslivets år 2015 kan dessuten gjerne vektlegges høyt.

Rammetildelingen til fylkeskommunene har i 2016 fått en liten økning i forhold til forrige år. Dersom fylkeskommunen ikke får et tilstrekkelig antall gode søknader til å kunne fordele hele rammen, ber vi om at det tas kontakt med Miljødirektoratet tidligst mulig for å drøfte hvordan restmidler kan omdisponeres. Overføringen til den enkelte fylkeskommune framgår av vedlegg 1.

Miljødirektoratet ønsker mer kunnskap om hvilken effekt disse tilskuddsordningene har, og vil derfor på et senere tidspunkt komme tilbake med en dialog mot fylkeskommunene om dette. I første omgang ber vi om at fylkeskommunene i sin tilbakemelding (sammen med rapportskjemaet) gir en kort vurdering av hvilke effekter disse tildelingene har hatt, og eventuelt også å trekke fram noen eksempler på gode og vellykkede tiltak.

Fylkeskommunen har videre ansvaret for å forvalte deler av kap 1427 post 78, *Tilskudd til tiltak i statlig sikra friluftslivsområder:*

Det er kun kommuner og interkommunale friluftsråd som er målgruppe for denne ordningen, og tilskudd kan bare gis til tiltak som er i henhold til godkjent forvaltningsplan i de statlig sikra friluftslivsområdene. Midlene skal dekke utgifter til opparbeiding av området, tilrettelegging og skjøtsel i det statlig sikra området slik at de blir lett tilgjengelige og attraktive for allmennheten. Følgende type friluftslivsområder skal prioriteres med støtte:

- Områder som ligger i eller nær byer og tettsteder
- Områder som blir eller har potensiale for å bli mye brukt
- Områder med lite tilgjengelig strandsone og press på arealene
- Områder ved innlandsvassdrag

Miljødirektoratet har fordelt tilskuddsrammen mellom fylkeskommunene i hovedsak på grunnlag av antall statlig sikra friluftslivsområder, registrerte forvaltningsplaner og samlet kostnad knyttet til behov for tiltak og vurdert dette opp mot hvert enkelt fylke sitt totale søknadsvolum i 2016. Noen fylker har fått redusert rammetildeling på grunn av lite søknadsvolum.

Overføringen til den enkelte fylkeskommune framgår av vedlegg 1.

Forvaltning og rapportering av overførte midler til fylkeskommunen

Fylkeskommunen skal forvalte overførte midler i tråd med statlig økonomiregelverk. Det vises til bestemmelser for økonomistyring i staten, kap. 6.2.2.2. Dette innebærer at tilskuddspostene, 71 og 78, skal forvaltes og rapporteres i tråd med regelverket for den enkelte post, jf. det årlige rundskriv for tilskuddsordninger fra Klima- og miljødepartementet, Rundskriv T-1/15. Forskrifter for tilskuddsordningene og rundskrivet legger føringer for tildeling av midler fra tilskuddspostene med hensyn til målgruppe, formål og prioriteringer. Alle søknader på tilskuddsordningene skal saksbehandles gjennom Elektronisk søknadssenter til Miljødirektoratet. Rapporteringskrav til tilskuddsmottakerne skal registreres via søknadssenteret for å sikre at rapporteringen også skjer gjennom dette verktøyet.

Miljødirektoratet forutsetter at fylkeskommunenes tildeling av tilskudd skjer i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens (NML) §§ 8 til 12, jf § 7.

Klima- og miljødepartementet vil fortsatt ha det overordnede ansvaret for Viltfondet og Statens fiskefond (de statlige jeger/fellingsavgiftene og fiskeravgiftene). Bevilgningene fastsettes i de årlige budsjettene av Stortinget under kap. 1425, Vilt- og fisketiltak.

Fylkeskommunen skal rapportere på tilskuddspostene senest 31. januar 2017, og sende en oversikt over prosjektene det er blitt gitt tilskudd til under de statlige tilskuddspostene nevnt over.

Se vedlagte rapporteringsmaler, vedlegg 2 og 3.

Når det gjelder kap 1420 post 22.3, spesielle driftsutgifter, *Statlige vannmiljøtiltak, Generell vannforvaltning*, ber Miljødirektoratet om en kortfattet redegjørelse for hvordan midlene er brukt.

I tillegg vil Miljødirektoratet minne om at fylkeskommunen skal rapportere via KOSTRA skjema 51 innen den årlige fristen 15. februar (<http://www.ssb.no/kostra/>) på resultater og aktiviteter fra fylkeskommunen innen friluftsliv og forvaltning av høstbare, ikke truede arter av vilt og innlandsfisk. KOSTRA-rapporteringen er en viktig kilde til informasjon fra fylkeskommunene for Klima- og miljødepartementet, og det er viktig at rapporteringen blir så god som mulig.

Miljødirektoratet har oversikt over kontonummer som overføringen til den enkelte fylkeskommune skal innbetales til (oppdatert i 2014). Dersom det er endringer i forhold til dette ta kontakt på e-post til fakturamottak@miljodir.no

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ellen Hambro
direktør

Bjørn Bjørnstad
avdelingsdirektør

Hjelp Miljødirektoratet å spare penger og miljø. Velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og
miljødepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Vedlegg

- 1 Overføring av tiltaks- og tilskuddsmidler til fylkeskommunen
- 2 Rapporteringsskjema vilttiltak
- 3 Rapporteringsskjema friluftslivsformål